

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 33163

гр. София, 06.12.2022 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 71 СЪСТАВ, в закрито заседание на
шести декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ДАНИЕЛА Г. ШАНОВА

като разгледа докладваното от ДАНИЕЛА Г. ШАНОВА Гражданско дело №
20221110155033 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба с вх. № 214101/11.10.2022г., депозирана от М. Г. Ч. срещу Университет за национално и световно стопанство /УНСС/, с която ищцата изрично е посочила, че иска обявяване на **недействителността** на Заповед № ЧР-3737/16.11.2016г. на Ректора на УНСС, с която е уволнена дисциплинарно по аналогия на чл.чл. 74, 75 и 76 КТ /така допълнителна молба от 18.10.2022г./ и чл. 26 ЗЗД /така допълнителна молба от 24.10.2022г./. Нито в исковата молба, нито в последващите допълнителни молби от 14.10.2022г., 18.10.2022г., 24.10.2022г., са изложени обстоятелства, обуславящи нищожност или недействителност на заповедта. Напротив, в исковата молба, както и в допълнителните молби, макар и неясно и нееднозначно са формулирани и изложени обстоятелства за незаконност на уволнението - ищцата сочи нарушение на разпоредбата на чл. 333, ал. 5 КТ, даваща закрила на бременна служителка при уволнението след предварителното разрешение на Инспекцията по труда. В несъответствие с така изложеното обстоятелство е формулирано искане за прогласяване недействителността на уволнителната заповед. Ищцата **изрично е заявила, че не предявява иск за незаконност на уволнението и неговата отмяна, а такъв за обявяване недействителността на уволнителната заповед**, които били два отделни иска, които се предявяват на различно правно основание и са две отделни процесуални възможности на ищеца за неговата защита, като по иска за недействителност давност не тече и съда следвало да направи разграничение на предявения от ищцата иск. С допълнителните молби от 18.10.2022г. и 24.10.2022г. ищцата предявява и иск по чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ за изплащане на обезщетение за времето, през което е останала без работа поради уволнението /последващо обективно съединяване на искове/.

По въпроса „Обвързан ли е съда с правната квалификация на исковата претенция, дадена от ищеца?“ е създадена трайна и непротиворечива практика на ВКС - решение № 177/11.07.2012 г. на ВКС, IV ГО, решения на ВКС № 45/20.04.2010 г. по т. д. № 516/2009 г., II т. о., № 539/13.12.2011 г. по гр. д. № 1844/2010 г., IV г. о., № 71/23.02.2012 г. по гр. д. № 594/2011 г., IV г. о. и др., съгласно която съдът не е обвързан от дадената от ищеца правна квалификация на предявения иск, а определянето ѝ е задължение на сезирания съд и се извършва въз основа на изложените в обстоятелствената част на исковата молба фактически твърдения, които формират основанието на исковата претенция, и от заявеното в петитума

искане за защита. В настоящия случай съдът следва да определи правната квалификация на иска въз основа на твърденията на ищцата за фактите и заявения петитум. Ищцата е изрично е настояла, че предявява иска за обявяване на недействителността на процесната уволнителна заповед. Съдът не може да замести изявленията и исканията на страните, упражнявайки правомощието си да ги квалифицира. По тази причина, предвид липсата на заявено от ищцата искане за защита по реда на чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, съдът следва да приеме, че не е сезиран с такъв иск, а с иск за обявяване недействителността на заповедта за уволнение.

Съдът намира иска за обявяване недействителността на заповедта за уволнение за недопустим по следните мотиви. На първо място заповедта за уволнение не представлява административен акт, а по своята правна същност е волеизявление на една от страните по трудовото правоотношение за прекратяване на трудовия договор, поради което същата не може да бъде прогласявана за нищожна по исков ред. В практиката на ВКС, обективирана и в Решение № 137 от 25.03.2011 г. на ВКС по гр. д. № 1112/2010 г., IV г.о., е застъпено становището, че заповедта на работодателя за дисциплинарното уволнение на работника или служителя не съставлява волеизявление на административен орган в изпълнение на делегирани му със закона властнически правомощия, респ. създаващо правоотношение на власт и подчинение, а по своята правна същност това волеизявление е от гражданскоправно естество на работодател, а не е административен акт по смисъла на чл. 21 АПК, както и че съгласно чл. 357, ал. 1 КТ споровете между работника или служителя и работодателя относно прекратяването на трудовите правоотношения се квалифицират като трудови и уволненото лице разполага с право на иск за отмяна на незаконното уволнение, а не за прогласяване недействителност на административен акт. Възприето е разбирането, че преценката за законосъобразността на заповедта, с която е наложено дисциплинарното наказание, може да се установи, когато съдът се произнася по заявен иск по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, но такъв иск в случая не е предявен.

На второ място в трудовото право няма понятие „нищожност“, респ. „недействителност“ на заповедта за уволнение и те се включват в „незаконността“. Не съществува колебание в практиката на Върховния касационен съд, че понятието „незаконно уволнение“ в чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ е използвано в неговия общ смисъл и включва всички основания, които могат да се наведат, респективно обхваща всички пороци на уволнението - нарушение на процедурата или материалноправната уредба/така *Определение № 594 от 19.04.2011 г. на ВКС по гр. д. № 1543/2010 г., IV г. о., ГК/*. Заповедта за уволнение не може да бъде обявявана за нищожна, когато е издадена в противоречие със законови правила, тя е незаконосъобразна. Трудовото право в чл. 74 и чл. 75 КТ борави с понятието недействителност, но на трудовите договори. Заповедите за уволнение са незаконосъобразни и отмяната им може да бъде поискана само с иска по чл. 344, ал.1, т.1 КТ и неговото съдържание включва всички пороци на уволнението. В тази връзка не може да бъде предмет на защита в исковия процес правото да се иска прогласяване нищожност на заповедта за уволнение. /в този смисъл *Решение № 457 от 11.04.2005 г. на ВКС по гр. д. № 4/2003 г., III г. о., Решение № 153 от 4.05.2001 г. на ВКС по гр. д. № 1132/2000 г., Решение № 89/26.04.2011 г., постановено по гр. д. № 278/2010 г. на ВКС, IV г.о. и др./*, т.е. искът по чл. 344, ал.1, т.1 от КТ включва всички основания за неправилност на уволнението, съответно всички пороци на заповедта, които могат да се въведат в предмета на делото. С такъв иск обаче, както бе

посочено по-горе, съдът не е сезиран.

За пълнота, дори и съда да беше сезиран с конститутивния иск по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, то искът също би бил недопустим, на основание чл. 298, ал. 1 ГПК. От постъпилите по делото служебно изискани от съда заверени преписи от съдебни решения се установява, че с влязло в сила на 22.04.2019 г. решение № 400713/04.05.2018 г., постановено по гр.д. № 70798/2017 г. по описа на СРС, II ГО, 123-ти състав, е отхвърлен предявеният от М. Ч. против УНСС иск с правна квалификация чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ за отмяна на уволнението, извършено със заповед № ЧР-3737/16.11.2016 г. на ректора на УНСС. С това решение със сила на пресъдено нещо е разрешен въпросът за законността на уволнението. Съдът, разглеждащ предявените в настоящото производство искове, е обвързан от постановеното решение и е недопустимо да преразглежда законността на извършеното уволнение. Съгласно чл. 297 ГПК влязлото в сила решение е задължително не само за страните по него и техните наследници и правоприменици, но и за съда, който го е издал, и за всички други съдилища и учреждения в Република България. Зачитането на силата на пресъдено нещо се състои в задължението на всеки държавен орган да възприеме като свое скрепеното със сила на пресъдено нещо установяване и да изхожда от него в дейността си спрямо лицата, обвързани от СПН, като не пререшава и преразглежда този въпрос - чл. 299, ал. 1 ГПК. Непререшимостта е абсолютна отрицателна процесуална предпоставка. Тя обезпечава стабилността на правоустановяващото и регулиращото действие на СПН срещу опасността от противоречиво решение по същия спор между същите страни, предизвикано от нов иск. Законът забранява да се образува втори процес по вече висящия или разрешен спор. Забраната за пререшимост по чл. 299 ГПК е приложима за всяко отделно правоотношение, обхванато от предмета на делото.

Предвид изложените по-горе мотиви недопустим се явява и предявения впоследствие с молби от 18.10.2022г. и 24.10.2022г. осъдителен иск по чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ. От постъпилите по делото служебно изискани от съда заверени преписи от съдебни решения се установява, че с влязло в сила на 05.10.2020 г. решение № 250774/22.10.2019 г., постановено по гр.д. № 4586/2018 г. по описа на СРС, ГО, 153-ти състав, е отхвърлен предявеният от М. Ч. против УНСС иск с правна квалификация чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ.

При тези съображения, макар и в двете производства - по настоящото дело и по гр. дело № 64015/2017г. по описа на СРС, 74 състав, да са предявени различни части на едно и също парично притезание, доколкото в случая е налице пълен обективен (по отношение на основанието) и субективен идентитет между делата, като силата на пресъдено нещо на отхвърлителното решение по едно от тях обхваща спорното материално право в неговата цялост (в този смисъл са цитираните тълкувателни разяснения на ВКС), настоящото производство следва да бъде прекратено - арг. от нормата на чл. 299, ал. 1 ГПК.

Водим от горното, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ВРЪЩА искова молба вх. № 214101/11.10.2022г., допълнена с молби от 14.10.2022г., 18.10.2022г., 24.10.2022г., депозирана от М. Г. Ч. срещу Университет за национално и световно стопанство /УНСС/ и **ПРЕКРАТЯВА** образуваното въз основа на нея производство по гр.д. № 55033/2022 г. по описа на СРС, 71 състав, като **НЕДОПУСТИМО**.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО може да бъде обжалвано с частна жалба пред СГС в едноседмичен срок от получаване на препис от определението.

Да се връчи препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____